

Vázlat az Állami Számvevőszékről

Tartalom:

- A számvevőszéki ellenőrzés történelmi gyökerei
- Az Állami Számvevőszék jogállása, az államszervezetben elfoglalt helye
- Az Országgyűlés szolgálatában
- Az Állami Számvevőszék szervezete és irányítása
- Az ellenőrzések és hasznosításuk
- A számvevőszéki munka minőségének fejlesztése
- Az Állami Számvevőszék nemzetközi kapcsolatai
- Összegzés

A számvevőszéki ellenőrzés történelmi gyökerei

Az elszámoltatás és a számvitel korai nyomai a királyi kamarák irataiban.
A legrégebbi irat 1528-ból való

A XVIII. század végén fogalmazódtak meg a parlamentáris
alkotmányosság igényei

Az 1848-as forradalom parlamenti rendszerének részévé vált a pénzügyi
ellenőrzés elve

A kiegyezést követően kialakult az önálló magyar államháztartás
Szükségessé vált működésének pénzügyi ellenőrzése

1870-ben jött létre történelmi elődünk, az Állami Számvevőszék
1914-től Magyar Királyi Legfőbb Állami Számvevőszék (LÁSZ)

A számvevőszék statútuma hasonló volt napjaink számvevőszékéhez

A kormánytól független, önálló hatáskörű szervezet

Az Országgyűlést szolgálta

A közpénzekkel és a közvagyonnal való gazdálkodást ellenőrizte

Alapvető feladata volt a zárszámadás elkészítése, parlamenti vitára benyújtása

A történelmi előd ellenőrzései kiterjedtek:

- az állami költségvetésre
- a költségvetési támogatást felhasználó szervezetekre
- az állami pénzalapokra
- a nyugdíjrendszer működésére
- a számviteli rend előírásainak betartására

A minisztériumokban, a megyékben és a városokban számvevőségek működtek

Ellenjegyezték, könyvelték és ellenőrizték a közpénzek felhasználását
Felügyeletüket a Belügyminisztérium látta el

A LÁSZ-t 1949-ben megszüntették

A kormány hatáskörébe került az állami ellenőrzés irányítása és központi szervezete

A 80-as évtizedben felgyorsultak a társadalmi és politikai változások
Előtérbe került a végrehajtó hatalom folyamatos elszámoltatásának igénye

Az 1989. október 23-i Alkotmány-módosítással újra létrejött az Állami Számvevőszék (ÁSZ)

1989. október 28-án fogadták el az 1989. évi XXXVIII. törvényt az ÁSZ-ról

Az Állami Számvevőszék jogállása, az államszervezetben elfoglalt helye

A demokratikus jogállam működésének garanciális feltétele a közpénzek és a közvagyon felhasználásának jogszerűsége, átláthatósága, elszámoltathatósága

A közpénzek és a közvagyon hasznosítását az Állami Számvevőszék ellenőrzi

Az Állami Számvevőszék az Országgyűlés pénzügyi-gazdasági ellenőrző szerve, az ÁSZ az állami ellenőrzés legfőbb intézménye, a demokratikus államberendezkedés egyik garanciális alapintézménye

Ellenőrzéseit törvényességi, célszerűségi és eredményességi szempontok szerint végzi

A hatályos jogrend biztosítja függetlenségét

- csak az Országgyűlésnek és a törvényeknek van alárendelve
- a törvényben meghatározott feladatkörében általános hatáskörrel rendelkezik
- az ÁSZ-ról szóló törvény elfogadásához a jelenlévő képviselők kétharmadának igen szavazata kell
- az elnök és az alelnökök megválasztásához az összes országgyűlési képviselő kétharmadának támogató szavazata szükséges. Az elnököt és az alelnököket az Országgyűlés 12 évre választja és újraválaszthatók
- az elnök és az alelnökök mentelmi joggal rendelkeznek
- politikai tevékenységet nem fejthetnek ki
- rájuk és az ÁSZ minden munkatársára szigorú összeférhetetlenségi előírások vonatkoznak

Az Országgyűlés szolgálatában

Az ÁSZ ellenőrzéseivel, illetve az ezekről készült jelentésekkel, javaslataival, ajánlásaival járul hozzá az Országgyűlés törvényhozó és ellenőrző tevékenységéhez

Évente átlagosan 40 jelentés készül a mintegy 3000 helyen végzett vizsgálatokról

Meghatározott jelentéseket - így kiemelten a zárszámadásról, a költségvetési tervezés megalapozottságáról - az Országgyűlés plenáris ülése is megtárgyalja, további jelentéseket - évente 20-30 témában - a bizottsági üléseken tárgyalják meg

Külön rendszerszemléletű, elemző jelentés készül az ÁSZ éves tevékenységéről. Elfogadásáról az Országgyűlés határozattal dönt

Az ÁSZ elnöke állandó meghívottként részt vehet és felszólalhat mind a plenáris, mind a bizottsági üléseken

Expozét mond a zárszámadási, valamint a költségvetési törvényjavaslat és az ÁSZ éves jelentésének tárgyalásakor

Kapcsolatot tart az Országgyűlés tisztségviselőivel, frakció és bizottsági vezetőivel

Az ÁSZ vezetése a parlamenti ciklus elején a képviselőcsoportok, szakbizottságok véleményét kéri az Országgyűlés munkáját szolgáló számvevőszéki tevékenységhez

Az Országgyűlés külön Számvevőszéki Bizottsággal is rendelkezik, mellyel folyamatos az együttműködés

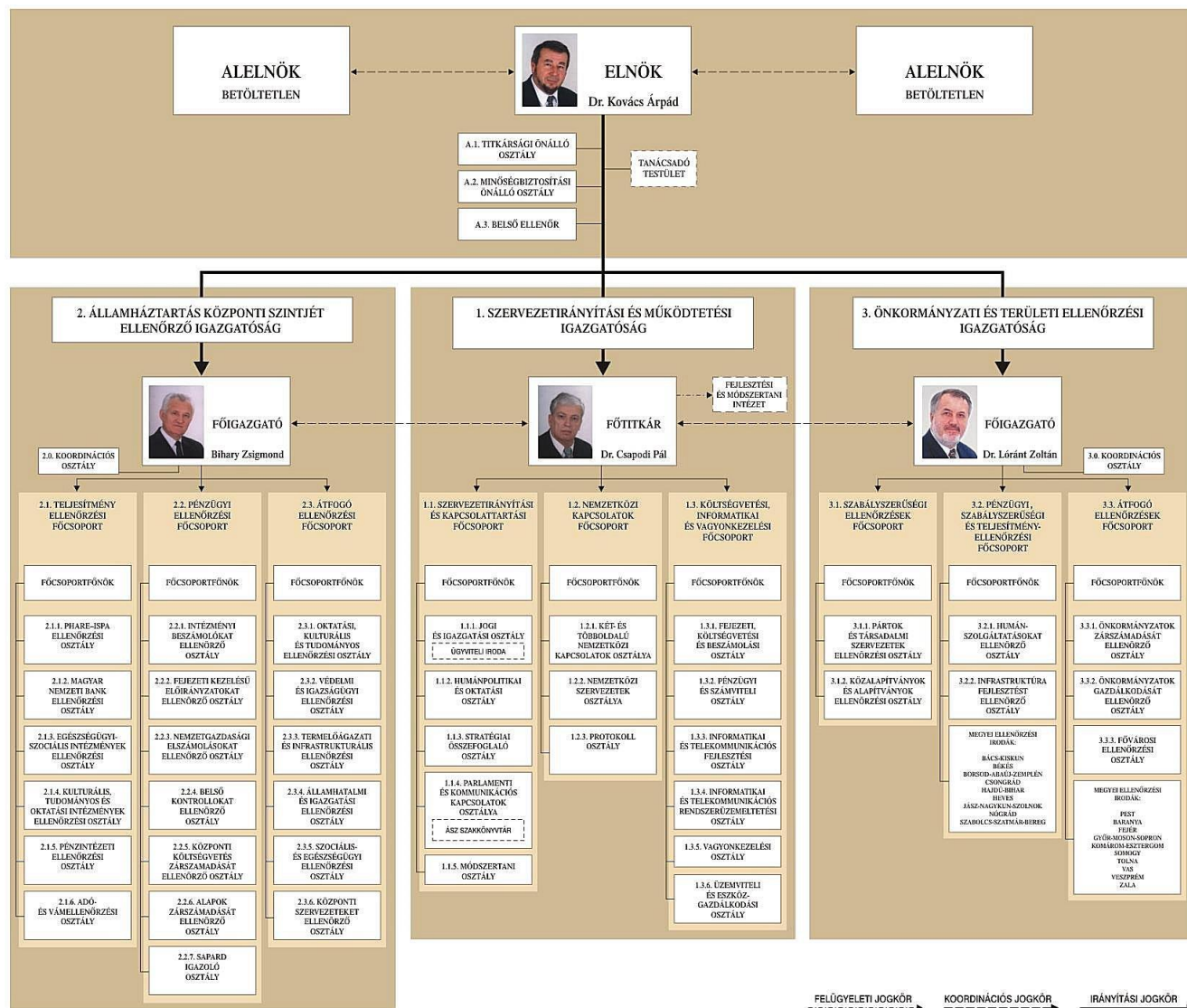
- A bizottság részt vesz az ellenőrzéseket érintő napirendek tárgyalásában, s emellett megvitatja az ÁSZ ellenőrzési tervét, éves jelentését, intézményi költségvetési javaslatát és annak végrehajtását

A képviselők az elnöknek – a feladatkörébe tartozó ügyekben – kérdést tehetnek fel. Az elnök, az alelnökök, a témában illetékes számvevők, közreműködnek a bizottsági munkában – a jelentések vitáin túlmenően a pénzügyi rendszert érintő napirendek tárgyalásain is

Az Állami Számvevőszék szervezete és irányítása

AZ ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK SZERVEZETE 2002. JANUÁR 1-TŐL

FELÜGYELETI JOGGÖR → KOORDINÁCIÓS JOGGÖR → IRÁNYÍTÁSI JOGGÖR

A Számvevőszék az elnök irányításával működik, aki

- *gondoskodik* a hatályos jogrendben foglalt kötelezettségek teljesítéséről az általa jóváhagyott éves ellenőrzési terv megvalósításáról a jelentéseknek az Országgyűlés elé terjesztéséről
- *felelősséggel tartozik* a jelentések helytállóságáért
- *képviseli* az Állami Számvevőszéket
- *kizárólagos jogosítványa* a szervezetet érintő alapvető döntések meghozatala, tervek, szabályzatok, beszámolók elfogadása
- *irányítja, összefogja* a tevékenységét segítő, operatív feladatokat ellátó Elnöki Értekezlet, valamint a stratégiai döntések kialakításában közreműködő Tanácsadó Testület munkáját
- *kialakítja* az alelnökök tevékenységi körét, s az elnök helyettesítésének rendjét

Főtitkár és főigazgatók irányítják az ÁSZ igazgatóságainak munkáját

Az ellenőrzéseket két igazgatóság végzi:

- Államháztartás Központi Szintjét Ellenőrző Igazgatóság
- Önkormányzati és Területi Ellenőrzési Igazgatóság

Egyenrangú feladat a központi kormányzat, valamint a helyi önkormányzatok közpénz és közvagyon felhasználásának ellenőrzése

A két igazgatóság ellenőrzési kapacitása nagyságrendileg azonos

Mindkét igazgatóság három – vizsgáló osztályokból felépülő – főcsoportból áll

Az önkormányzatokat ellenőrző igazgatósághoz fővárosi osztály és megyei ellenőrzési irodák is tartoznak

Az igazgatóságok ellenőrzési módszerei egységes elvekre épülnek és megfelelnek a fejlett ellenőrzési kultúrájú országok számvevőszéki gyakorlatának:

- szabályszerűségi ellenőrzéseket
- teljesítmény-ellenőrzéseket
- az előzőeket kombináló ún. átfogó ellenőrzéseket
- végeznek

Az ÁSZ irányítását, kapcsolatainak vitelét és fejlesztését segítő igazgatóság

Ellátja a tervezési, a stratégiai-összefoglalói, a jogi és igazgatási, a humánerőforrás-gazdálkodási, a hazai (parlament, sajtó stb.) és nemzetközi kapcsolattartási, informatikai, működtetési és gazdálkodási feladatokat

Az ellenőrzési igazgatóságokat főigazgatói, a funkcionális igazgatóságot főtitkári címet viselő vezető irányítja

Az ÁSZ szakmai-tudományos háttérintézménye

A számvevőszéki tevékenységet szakmai műhelyként támogatja az ÁSZ Fejlesztési és Módszertani Intézete

Az ellenőrzések döntően metodikai és egyéb szakkérdései mellett – saját, illetőleg gesztorált kutatások útján – a számvevőszéki ellenőrzés közegére hatást gyakorló, a pénzügyi rendszert, a köz- és a versenyszféra működését befolyásoló makrogazdasági összefüggésekkel is foglalkozik

Az ellenőrzések és hasznosításuk

Az ellenőrzési feladatstruktúra

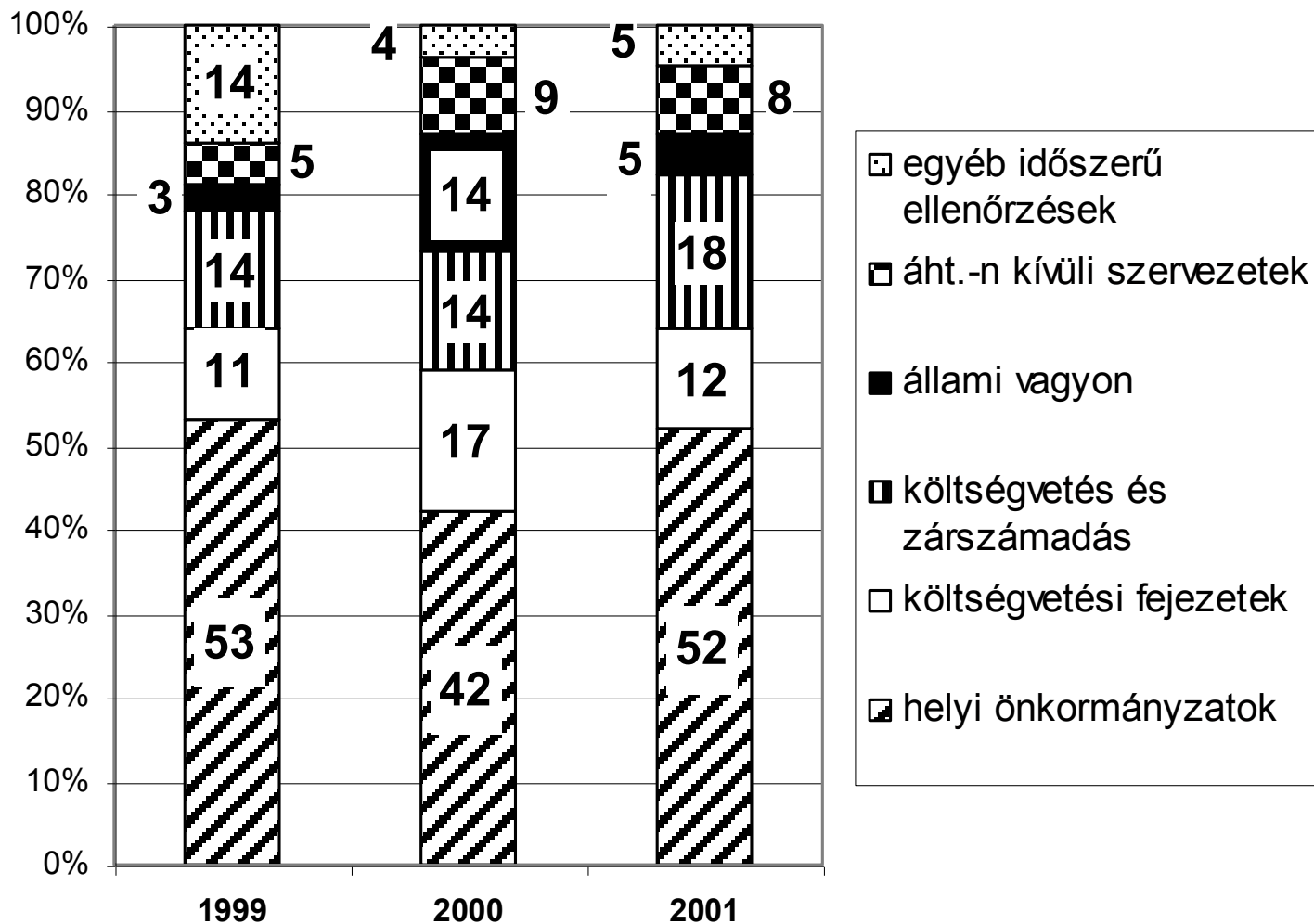
Az ÁSZ-ról szóló törvényben foglalt általános ellenőrzési felhatalmazást további közel 30 törvény részletezi

A törvényi kötelezettségek és jogosultságok teljes részletességgel megismerhetők az ÁSZ internetes-honlapján (<http://www.asz.hu>)

A számvevőszéki ellenőrzések kiterjednek

- a teljes államháztartásra
- az állam kincstári és vállalkozói vagyonára
- az államháztartáson kívüli egyes szervezetek gazdálkodására
- az Országgyűlésnek beszámolási kötelezettséggel tartozó intézmények működésére
- a pártok gazdálkodásának törvényességére

Az ellenőrzési kapacitás megoszlása területenként

Kiemelt jelentőségű, garanciális jellegű alkotmányos feladatok

Az Országgyűlés költségvetési jogának gyakorlása szempontjából meghatározóak

- a költségvetés egészének megalapozásához, tervezéséhez és
- az elszámoltatáshoz, a zárszámadáshoz kapcsolódó

számvevőszéki feladatok

A legfontosabb “klasszikus” feladat a költségvetési törvény végrehajtásának, a zárszámadásnak az ellenőrzése

Hasonló súlyú – a nemzetközi gyakorlatban azonban nem jellemző – a költségvetési törvényjavaslat megalapozottságának számvevőszéki véleményezése

Az ellenőrzések gyakorisága

Éves gyakoriságú ellenőrzések:

Költségvetési törvényjavaslat (kivéve, ha nem éves javaslat készül)

Zárszámadási törvényjavaslat

Az MNB hitelkapcsolatai az államháztartással

Az önkormányzatok költségvetési kapcsolatai

A nemzeti hírügynökség gazdálkodása

Az állami vagyonkezelő szervezet gazdálkodása

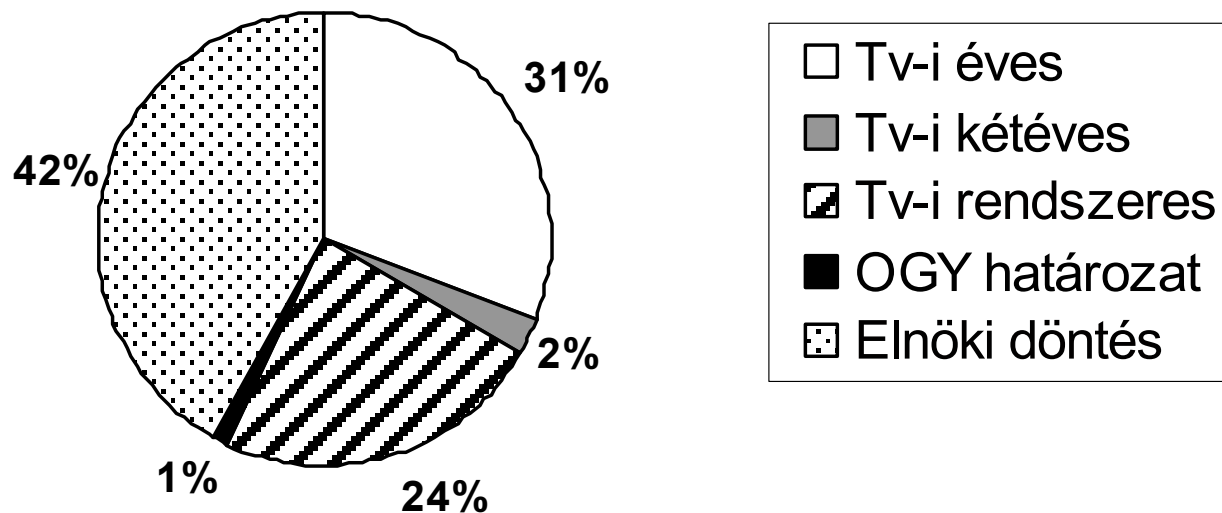
Két évenkénti ellenőrzések: a rendszeres költségvetési támogatásban részesülő pártok gazdálkodása

Rendszeres ellenőrzések: a költségvetés szerkezeti rendjébe tartozó fejezetek működése és gazdálkodása; az elkülönített állami pénzalapok gazdálkodása

- A hatályos jogszabályok nem értelmezik, konkretizálják a “rendszeresen” előírást, ez az ÁSZ felelősségi körébe tartozik, része függetlensége garanciáinak

Ellenőrzés az Országgyűlés utasítására: Az ÁSZ-ról szóló törvény szerint a Számvevőszék (eseti) ellenőrzést végez (köteles végezni) az Országgyűlés utasítására

A kapacitás megoszlása az ellenőrzés indítéka szerint, 1998-2001 átlagában

Az ÁSZ elnöke dönt a törvényekben elő nem írt vizsgálatok gyakoriságáról

Az ÁSZ ellenőrzést végezhet – elnöki mérlegelés alapján – a Kormány kérésére

Az ÁSZ elnöke ezen túl

*Ellenjegyz*i a költségvetés hitelfelvételére vonatkozó szerződéseket

*Véleményez*i, *ellenjegyz*i a számvitel továbbfejlesztésére vonatkozó javaslatokat (egyúttal maga is tehet javaslatot)

*Véleményez*i az állami vagyonkezelő szervezet belső ellenőrzési szabályzatát

Javaslatot tesz

- az állami vagyonkezelő szervezet felügyelő bizottságának elnökére
- a vagyonkezelő szervezet, a Magyar Nemzeti Bank, az elkülönített állami pénzalapok könyvvizsgálóira

Az ellenőrzések megvalósítása

Ellenőrzési program

Minden ellenőrzés ellenőrzési (vizsgálati) program alapján valósul meg

A programot az elnök hagyja jóvá

A program tartalmazza

- az ellenőrzés célját, szempontjait, helyszínét, a vizsgálat kérdéseit, a kapcsolódó joganyagot, a közreműködőket és munkamegosztásukat, a megvalósítás ütemezését

A számvevő felelőssége

A számvevő (az ÁSZ megbízásából ellenőrzést végző személy) felelős

- az ellenőrzési feladatnak a vizsgálati programban foglaltak szerinti végrehajtásáért
- minden lényeges tény megállapításáért és írásban rögzítéséért
- a megállapítások helytállóságáért és adatszerű megalapozásáért

Az ÁSZ sajátos jogosultságai

A vizsgálat tartama alatt, kármegelőzés céljából, meghatározott feltételek és eljárás mellett a Számvevőszék

- anyagi- és pénzeszközöket zárolhat
- a költségvetésből finanszírozott beruházás esetében a pénzeszközök felhasználását felfüggesztheti

Minősegbiztosítási eljárás

Az ÁSZ ellenőrzések megbízhatóságának garanciális eleme a többszintű, komplex belső minősegbiztosítási rendszer

Az ellenőrzési alaptevékenység hézagmentes belső kontrollját biztosítja

Támogatja a módszertani fejlesztéseket is

Összhatásában a számvevőszéki tevékenység egésze minőségének javítását segíti elő

A jelentések nyilvánosságának biztosítása

A vizsgálati jelentéseket az OGY elnöke, az érintett bizottságok vezetői, a képviselőcsoportok vezetői, a miniszterelnök és a felelős miniszterek részére az ÁSZ elnöke kísérőlevéllel küldi meg. A levélben felhívja a figyelmet a legfontosabb megállapításokra, következtetésekre és javaslatokra

A jelentéseket az alkotmányos szervezetek vezetői is rendszeresen megkapják

- a köztársasági elnök
- az Alkotmánybíróság elnöke, a Legfelsőbb Bíróság elnöke, a Legfőbb Ügyész, az országgyűlési biztosok

A Számvevőszék javaslatainak hasznosulása

A javaslatok egyrészt az Országgyűlés ellenőrző és törvényalkotó munkájában és a kormány szintjén, másrészt pedig az ellenőrzötteknél hasznosulnak

Évente átlagosan 200 átfogó jellegű javaslat, többségében a Kormánynak, a pénzügyminiszternek

E javaslatok mintegy 30 %-a irányul a költségvetési gazdálkodás tipikus, gyakran rendszerbeli hibáinak, ellentmondásainak feloldására, illetőleg joghézagok megszüntetésére, jogszabályok módosítására

Közel ezernyi javaslat az ellenőrzötteknek

A javaslatok fele az önkormányzati gazdálkodást érinti

Az ÁSZ következetesen nyomon követi, visszatérően ellenőrzi és elemzi a javaslatok hasznosulását és ezzel kapcsolatos tapasztalatairól is tájékoztatja az Országgyűlést

Az ÁSZ szükség esetén következetesen él a jogi konzekvenciákkal együttjáró kezdeményezés eszközeivel

A feljelentések jellemzően a számviteli fegyelem megsértése, hűtlen, illetőleg hanyag kezelés, csalás és jogosulatlan gazdasági előny megszerzése miatt történnek

Tájékoztatás az ellenőrzésekről

Az ÁSZ széles körben él a nyilvánosság lehetőségeivel, erejével. Bármikor, akár állampolgári érdeklődésre is biztosítja a betekintést jelentéseibe. Azok teljes terjedelmükben megtalálhatók az OGY belső információs hálózaton, illetve az interneten

Jelentéseit eljuttatja a tömegtájékoztatási fórumoknak, a szakkönyvtáraknak, egyetemeknek, főiskoláknak

A jelentések összefoglalói megjelennek a Magyar Köztársaság hivatalos lapjának mellékletében, a Hivatalos Értesítőben és az összes önkormányzathoz eljutó Önkormányzati Tájékoztatóban

Az ÁSZ negyedévente tart a parlament épületében sajtótájékoztatót

A Számvevőszék vezetői, szakemberei rendszeresen publikálnak szaklapokban, elsősorban a Pénzügyi Szemle, a Magyar Közigazgatás, az Ellenőrzési Figyelő hasábjain

Sokszor szerepelnek az elektronikus sajtó szakmai műsoraiban

Mindez évente átlagosan 4000 különféle publikációt, illetőleg híradást jelent

A számvevőszéki munka minőségének fejlesztése

A Számvevőszék stratégiája

Stratégiai jelentőségű a számvevőszéki tevékenység minőségének, hatásfokának folyamatos fejlesztése

A cél az, hogy az ÁSZ képes legyen alkalmazkodni az új kihívásokhoz, a megváltozó gazdasági és társadalmi feltétel- és követelményrendszerhez

Kiemelt feladat a felkészülés az EU-tagsággal együttjáró ellenőrzési feladatok megoldására

Az ÁSZ a koncepcionális fejlesztési irányvonalat, tevékenysége súlypontosítását megalapozó stratégiát készít a parlamenti ciklusok időhorizontjára kiterjedően

A stratégia vonalvezetésére, súlypontjaira épül

- az éves ellenőrzési terv,
- a funkcionális teendőket tartalmazó feladatterv,
- a továbbképzési terv,
- az informatikai fejlesztési terv (IT stratégia),
- a nemzetközi kapcsolatépítési program,
- az intézményi költségvetés, a gazdálkodás és a fejlesztés tervei

Stratégia a 2002-ben kezdődő parlamenti ciklus idejére

Az 1998-ban közreadott stratégia eredményei

Az ÁSZ az utóbbi négy évben az 1998-ban közreadott stratégiája alapján dolgozott

Céljait összességében elérte

- jól szolgálta, segítette az Országgyűlés tevékenységét
- a zárszámadás vizsgálata kapcsán egyre nagyobb teret nyert a pénzügyi szabályszerűségi ellenőrzés
- tovább fejlődött a teljesítmény-ellenőrzés
- gazdagodtak a nemzetközi szakmai kapcsolatok
- korszerűsödött az ÁSZ szervezete és irányítása

Megújuló számvevőszéki stratégia (2002-2006)

A stratégia alapelve változatlan:

olyan számvevőszéki ellenőrzésre van szükség, amely elősegíti a közpénzek és a közvagyon felhasználásának átláthatóságát és elszámoltathatóságát

A stratégia pillérei, alapvonásai:

az Állami Számvevőszék

- végigviszi az ellenőrzési metodika korszerűsítését,
így a ciklus végére az ellenőrzések lebonyolítása, metodikája teljes mértékben megfelel majd a nemzetközi sztenderdeknek, az európai uniós elvárásoknak
- teljesebbé teszi a zárszámadás ellenőrzését
elvégzi a költségvetési fejezetek igazgatási címei és fejezeti kezelésű előirányzatai beszámolóinak, s a nemzetgazdasági elszámolásoknak a megbízhatósági minősítését

- korszerűsíti a helyi önkormányzatok ellenőrzését
rendszeresíti az átfogó ellenőrzést, s azzal, valamint a zárszámadási ellenőrzéssel egy választási ciklusban az összes helyi önkormányzat ellenőrzését megvalósítja
- a nemzetgazdaság egy-egy területén jellemző folyamatokról és háttér-összefüggésekről több év alatt készült jelentései alapul vételével átfogó képet ad, kritikai véleményt formál

Az ellenőrzési stratégiát humánpolitikai, módszertani, valamint informatikai rész-stratégiák támogatják

Stratégiai szemlélet az éves ellenőrzési tervben

A tervkészítés folyamata

Három évre kitekintő ún. ellenőrzési irányelv a stratégia alapján, amely tartalmazza az éves ellenőrzési terv rendező elveit, fő irányait és ajánlott belső arányait

Többszöri belső egyeztetés alapján készül a kapacitás-számításokkal is alátámasztott éves tervjavaslat

Az ÁSZ elnöke kikéri az országgyűlési állandó bizottságok véleményét, s a tervezetet megtárgyalja a Számvevőszéki Bizottság (október-november)

Az ÁSZ elnöke véglegesíti, jóváhagyja az éves ellenőrzési tervet (december)

Az éves ellenőrzési terv tartalma

A terv gyakorlatilag több évet átfog: a megelőző évről áthúzódók mellett, az adott évben kezdődő és befejeződő, valamint a következő évre átnyúló ellenőrzéseket is tartalmazza

Az ellenőrzési terv fő fejezetei

- a költségvetés végrehajtásával és a költségvetés előirányzatainak véleményezésével,
- a központi költségvetéssel,
- a helyi önkormányzatokkal,
- a társadalombiztosítási alapokkal,
- az állam vállalkozói és kincstári vagyonával,
- a külföldi támogatásokkal
- az államháztartáson kívüli szervezetekkel,
- egyéb – az előzőekhez nem sorolható – témákkal, feladatokkal

összefüggő ellenőrzéseket tartalmaznak

Az éves ellenőrzési terv megszabja az egyes ellenőrzések legfontosabb jellemzőit (célja, jelentősége, kezdési és befejezési időpontja, a tervezett kapacitás igény – az ellenőri napok számával kifejezve)

A vezetői információs rendszer egyik számítógépes programja (a „szekreter”) alkalmas arra, hogy segítse az ellenőrzési terv elkészítését, nyomon kövesse a vizsgálatok előrehaladását, a számvevők munkáját, az ellenőrzések országgyűlési realizálását és a javaslatok megvalósítását

Humánerőforrás-gazdálkodás

A számvevőszéki munka minősége fejlesztésének alapvető feltétele az emberi tényező és tudás magas fokú hasznosítása

Az ÁSZ számvevője egyetemi, vagy főiskolai végzettségű, feddhetetlen magyar állampolgár lehet

A Számvevőszék létszáma közel 500 fő

A munkatársak 75 %-a felsőfokú végzettségű

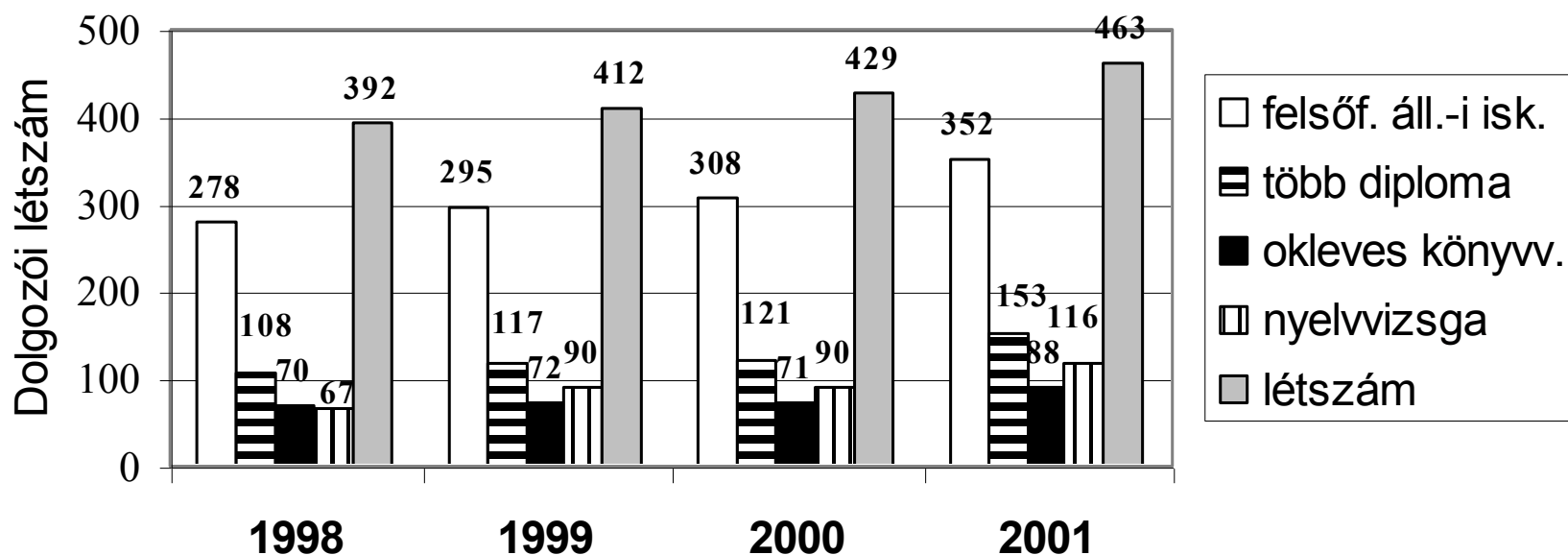
Az ellenőrzésekben közvetlenül közreműködők aránya 70 %

E számvevők közel felének több diplomája van, több mint egyharmaduk okleveles könyvvizsgáló

A korszerű belső továbbképzési rendszer súlypontját az ún. legjobb nemzetközi ellenőrzési gyakorlat elsajátítása képezi

Középponti jelentőségű az idegennyelv-tudás, elsősorban az EU együttműködésben leginkább használatos angol és francia szaknyelvi ismeretek fejlesztése

Az ÁSZ személyi állományának szakképzettségi adatai

Az ellenőrzési kultúra fejlesztését szolgálja ÁSZ kapcsolatrendszerének céltudatos építése, fejlesztése

Az ÁSZ-nak megállapodásban szabályozott kooperációja és információcseréje valósul meg a Magyar Könyvvizsgálói Kamarával

Ugyancsak együttműködési szerződésen alapul szakmai kapcsolata az egyetemekkel, főiskolákkal

Kezdeményező közreműködés abban, hogy – az állami akkreditációt követően – a vezetői és pénzügyi ellenőrzés helyet kapjon a graduális felsőoktatási képzésben

A Számvevőszék vezető szerepet vállal a pénzügyi rendszerrel és ellenőrzésével, a versenyszférával, a modern vezetéssel, menedzs-menttel foglalkozó társadalmi-tudományos egyesületekben

Az Állami Számvevőszék nemzetközi kapcsolatai

Elsődleges cél az EU követelményeihez is igazodó módszertani- és intézményfejlesztéshez való hozzájárulás

A nemzetközi szerepvállalás, különösen az INTOSAI keretében végzett tevékenység a külföldi partnerek számára pénzügyi rendszerünk rendezett működésének egyfajta tükré és garanciája

Az ÁSZ-ról szóló törvény módot ad külföldön ellenőrzési, valamint szakértői tevékenység végzésére. Ezzel – kinyilvánított országgyűlési támogatással – a NATO tagsággal, s a jövőbeni EU tagsággal összefüggő aktív nemzetközi szerepvállalásra kap lehetőséget a Számvevőszék

A kapcsolatok néhány főbb jellemzője

A nemzetközi ellenőrzési szervezetek közül hosszú évek óta a legfontosabb partner az INTOSAI (Számvevőszékek Nemzetközi Szervezete)

Kormányzótanácsának (értsd: elnökségének) tagja volt Hagelmayer István professzor, aki 1992-ben az ÁSZ képviseletében átvehette a kiemelkedő számvevőszéki teljesítményt elismerő Jörg Kandutsch-díjat

Az Állami Számvevőszék (elnöke) 2001-től ismét tagja az INTOSAI Kormányzótanácsának, s annak alelnöke

A szervezet XVIII. kongresszusát 2004-ben az Állami Számvevőszék rendezi

Az ÁSZ elnöke töltötte be hosszabb időn keresztül (1992-2001) az 1974-ben létrejött Belső Ellenőrzési Szabvány Bizottság (Internal Control Standards Committee) elnöki tisztségét

Az ÁSZ szervezte 1997-ben és 2000-ben az I. és a II. Nemzetközi Belső Ellenőrzési Konferenciát

Kapcsolat az INTOSAI európai regionális szervezetével, az EUROSAI-val, csatlakozás a regionális számvevőszékek szervezetéhez, az EURORAI-hoz

Az EUROSAI V. Kongresszusán (Moszkva, 2002 május) az ÁSZ az állami költségvetés végrehajtásának ellenőrzésével összefüggő altéma munkacsoportjának irányítását látta el

Közreműködés az EUROSAI 2000 évben létrehozott Képzési Bizottságában, 2002-ben Budapest a helyszíne – brit-magyar számvevőszéki együttműködésben – a teljesítmény-ellenőrzési szemináriumnak

Az Európai Unió intézményei közül mindenekelőtt az Európai Számvevőszékkel (Court of Auditors-szal) fejlődött ki együttműködés

Az ÁSZ segíti az Európai Számvevőszék olyan ellenőrzéseit, amelyeket az a tagjelölt országokban az előcsatlakozási alapok felhasználása körében végez

A tagjelölt országok, valamint az EU-val társulási szerződést kötött államok számvevőszéki elnökeinek együttműködése elősegíti az ellenőrzések korszerűsítését. Az ÁSZ elnöke látja el a gyakorlati ellenőrzési együttműködés fejlesztését szolgáló „Audit Activities” munkacsoport vezetését

Az ÁSZ él az Európai Számvevőszék által nyújtott ösztöndíj lehetőségekkel

Már Magyarország NATO tagságát megelőzően megtörtént a kapcsolatfelvétel az ÁSZ és a NATO Nemzetközi Számvevő Testülete között

Részvételével a Testület éves tevékenységéről szóló jelentések vitájában

A védelmi terület ellenőrzésében közreműködő munkatársak részvétele a Testület számvevői részére szervezett továbbképzéseken, szakmai szemináriumokon

Az ÁSZ a házigazdája a 2003-ban Budapesten soron következő Védelmi Ellenőrzési Szemináriumnak

A kétoldalú kapcsolatok szakmai tapasztalatcserékkel, párhuzamos vizsgálatokkal, tematikus szemináriumokkal mozdítják elő az ellenőrzési kultúra fejlesztését

Fontos tényezője ennek a partnerintézmények által kínált nemzetközi ösztöndíjas programokban való részvétel

Az Állami Számvevőszék az 1998. évi PHARE programból nyert el támogatást intézményfejlesztési céljainak megvalósításához

A program középpontjában

- az EU csatlakozásból eredő ellenőrzési feladatokra való felkészülés,
 - a korszerű pénzügyi és teljesítmény-ellenőrzési módszerek adaptálása
- állt

A támogatást az ún. ikerintézményi együttműködés (twinning – co-operation) keretében használta fel az ÁSZ 1999 – 2001 között a brit, a bajor és a dán számvevőszék szakmai közreműködésével

A twinning program során

- korszerűsítette, továbbfejlesztette ellenőrzési eljárásait és módszereit, összhangban a nemzetközi ellenőrzési normákkal, építve a legjobb nemzetközi gyakorlat eredményeire
- elkészültek a pénzügyi és teljesítmény-ellenőrzési útmutatók és megvalósult az ÁSZ, valamint a kormányzati (minisztériumi) partnerek ellenőreinek továbbképzése

A twinning program 2001. évi zárását követően, kétoldalú megállapodás és finanszírozási konstrukció keretében az ÁSZ tovább folytatja együttműködését fő twinning partnerével, a Brit Számvevőszékkel

A 2003. júliusig tartó együttműködési program célja

- az újonnan bevezetett pénzügyi és teljesítmény-ellenőrzési módszerek gyakorlati alkalmazásának támogatása,
- a SAPARD program elő-akkreditációs, illetve igazoló szervezeti ellenőrzésének segítése,
- az ÁSZ további módszertani és stratégiai fejlesztéseinek megalapozása

Összegzés

Az Állami Számvevőszék államszervezetben elfoglalt pozíciója „erős”

Függetlensége sokoldalúan garantált

Az állami ellenőrzés legfőbb szerveként – gyakorlatilag csak a törvényeknek alárendelve – az Országgyűlést szolgálja

Az ÁSZ (elnökének) törvényi kötelezettségei és felhatalmazásai – nemzetközi összehasonlításban is – igen sokrétűek

Nemzetközi összehasonlításban is kifejezetten sokszínű és intenzív az ÁSZ kapcsolata a legfőbb szuverénnel, az Országgyűléssel Erősek az ÁSZ elnökének lehetőségei, jogosítványai a parlamenti kapcsolatok körében

Mivel a helyi önkormányzatok gazdálkodását kizárólag az ÁSZ ellenőrizheti – ez is sajátos vonás – egyenrangúan kezeli a központi kormányzat és a helyi önkormányzatok közpénzfelhasználásának ellenőrzését

Ennek messzemenő konzekvenciái vannak a feladatstruktúra, az erőforrás allokáció, a munkaszervezés és a szervezeti felépítés terén

Az ÁSZ következetesen végigviszi ellenőrzési tevékenységének, metodikájának az INTOSAI és az EU elveihez, sztenderdjeihez igazítását

A 2002-ben kezdődő parlamenti ciklus folyamán eléri, hogy metodikája teljes mértékben megfeleljen a nemzetközi sztenderdeknek

Ezt a vonalvezetést számottevően segítették, segítik az igen élénk és tartalmas nemzetközi szakmai kapcsolatok, azok részeként az ÁSZ elnökének és más vezető szakembereinek aktív szerepvállalása, elsősorban az INTOSAI tevékenységében

A Számvevőszék törvényi kötelezettségei – több év átlagában – ellenőrzési kapacitásának 60 %-át lekötik, mindemellett kiemelt stratégiai célja, törekvése, hogy lehetőség szerint a társadalmi és gazdasági szempontból fontos és időszerű kérdésekre, a jelentősebb pénzügyi kockázatokat hordozó területekre, témákra, folyamatokra összpontosítsa erejét

A Számvevőszék a civil szférával is építi kontaktusát, él a nyilvánosság lehetőségével, erejével

Az Állami Számvevőszék stratégiai célja, mondhatni „küldetése” a hazai pénzügyi ellenőrzési kultúra fejlesztésének előmozdítása

Az ÁSZ tevékenységének hatásfoka, eredményessége nagymértékben függ az Országgyűlés figyelmétől, a (pénzügyi) kormányzat és az ellenőrzöttek partnerségétől

Őket szolgálja

Köszönöm a figyelmet